

vednek csak
alá. Érezted
melyek azzal
ziálul vannak
kem francia
! — Décey
érdésed van.
felvilágosi-
« tere ugys
— Gábor
és Réaumur
világos táb-
tankönyv.
alkozhatik a
hivatása. —
gyötök közt
rdezett 1836-
57-ik évében
endek rajta,
megnyerte a
igy. — Kö-
veszem az
gyes rejtvény
eltettem em-
henyi István
íve. A Deák
tetőfi emlékei
ak alkotásai.
Zumbusch a
szendő Arany
Hillebrandt
hazánkfiának
még ifju ko-
genuai campo
k. Beküldött
a közölhetés
indítottam. —
grafáló ügyes-
még egy czél-
bet! A Miska
igazán mulat-
deményért. —
edre, a »Kis
bevallom ne-
kinek meséi
oltaképen nem
Popper Vilma
t, amit meséi
kivánod neki
Több levélrol

szélü, piszkos

theneum-épület.
Budapesten.

KIS LAP

»GYUJTÓT VEGYENEK!« (Lásd a 283. lapon.)

Ára negyélév. e 1 frt 40 kr. Egyes szám ára 12 kr. 1892. október 30-án.
XLIII. kötet, 18. szám. Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

A KINTORNÁS URFL.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

MÁR ettől elkéstek. Mire az emeleti nagy terem ajtajához értek, Ernő is ott volt, és mikor az utolsó leányka beosont, megkapta a kilincset s nem engedte, hogy bezárják, hanem maga is bement. Ott aztán megállt az ajtónál.

Szép nagy terem volt, a közepén hosszú asztallal, mely meg volt terítve és tele rakva ozsonnára valóval. A növendékek majdnem mind együtt voltak és ott állt két nevelőnő is. A megriadt leányok nagy össze-visszaságban beszéltek ezeknek, hogy ime, milyen rettenetes dolog történt: ez a szurtos, gyanus fiu betört az intézetbe és egészen ide a terembe üldözte őket.

A nevelőnők maguk is látták az ajtónál álló fiut s azt hitték, hogy valami tolakodó kéregető. Az egyik nevelőnő tehát oda ment és szigorú hangon szólt:

— Micsoda vakmerőség ez, hogy idáig tolakodol? Rögtön takarodjál innen!

Csakhogy Ernő most az egyszer nagyon el volt tökéve. Nem takarodott biz' ő, hanem inkább megvetette a hátát az ajtónak és elszántan mondá:

— Már bocsánatot kérek, de én innen nem megyek. Örülök, hogy itt vagyok.

— Enyje, te arczátlan ficzkó! Hát mit akarsz? Azt akarod, hogy rendőrt hívassak és becsukassalak?

— Dehogy, kérem szépen! Hiszen nem bántok én senkit! *Én* kérek segít-

séget, azért jöttem ide. A testvéreim: Etuska és Flóra is itt vannak.

Erre már igazán nagyot bámult a nevelőnő.

— Mit? A testvéreid? Megbolondultál? Etuska, Flóra, jertek ide! Van nektek valami csavargó testvéretek?

— De kisasszony, már hogy gondolhat ilyet! kiáltá Flóra messziről.

— Ez a fiu pedig azt mondja, hogy a testvéretek. Bizonyosan valami furfangos csaló. De mindjárt megcsipjük.

Ezalatt Etuska és Flóra oda léptek. Ernő könnyes szemekkel szólt:

— Flóra! Etuska! Hát nem ismeretek rám?

A két leány meghökkenve bámult rá. A hang, az teljesen az Ernőé... de mégsem lehet ő.

— A mi testvérünk szép szóke fiu, fehér arczu... nem is ilyen toprongyos... már hogy lehetne ez ő!

— Persze... de mikor az arczom, hajam be van kenve és kintornás fiunak vagyok öltöztetve.

— És mintha mégis az Ernő hangja volna, szólt Flóra.

— De én vagyok, igazán én vagyok! szólt Ernő szinte könyörögve. Oktalanságot tettem, megszöktem az iskolából, nagy bajba kerültem, ti most megmenthettek... csak nem fogtok megtagadni?

Ebből még nem sokat értettek ugyan, de most már nem mondták, hogy ez nem lehet a testvérök. A nevelőnő is sejteni kezdte, hogy itt valami különös eset történt, melyet föl kell deríteni.

— Menjünk csak a másik szobába... Etuska, kérd meg az igazgatónőt, hogy

jöjjön oda. Hozzuk tisztába ezt a dolgot.

Nem sokára együtt voltak az igazgatónő, a nevelőnő, Flóra, Etuska és Ernő. És akkor aztán nem kellett hozzá sok idő, hogy Ernő megmagyarázzon mindent. Szégyenkezve ugyan, de őszintén elbeszélte viszontagságait. Etuska és Flóra elérzékenyedve hallgatták és mire Ernő elvégezte a beszédét, a két jó leány könyezve ölelte meg.

— Jaj te szegény! Milyen borzasztó dolgod volt!

Az igazgatónő komolyan, de barátságosan mondá:

— Igaz, de maga szerezte. No, nem akarlak dorgálni, leczkéztetni, kedves fiam, mert azt hiszem, bőségesen volt időd belátni, mit tettél. Most már legelső dolgunk az, hogy atyádat értesítsük. Mindjárt táviratozok neki. Azután ki kell vetköznöd ebből az ocsmány ruhából. Azonnal küldök a ruha-kereskedésbe a szüleid, tudom, jóvá fogják hagyni, hogy tisztességesen felöltöztettelek.

— Oh, hogy ne! szólt Flóra. Hiszen így bizony még a saját édes mamánk sem ismerne rá.

— De talán még amugy sem, szólt Ernő busan. Az a gonosz Menyus mester azt mondta, hogy soha sem megy le rólam többé ez a festék, amivel bemázolt.

— Ej dehogy! biztatta az igazgatónő. Először is a hajadat lenyirjuk egészen kurtára s aztán megint kinő az igazi színű hajad. Az arcodat pedig majd rendbe hozza egy kis lugos víz. A kulesár mindjárt elvezet a fürdő-szobába és lemosdatja rólad a kintornás fut.

Alig telt bele egy óra, már egészen más külsővel jelent meg Ernő. A haja majdnem kopaszra volt nyirva és mert a tövénél nem fogta meg annyira a festék, hát nem is látszott már más színűnek. Az arcza is jóformán megtisztult és mert csinos új ruhát is adtak rá, tehát most már nem látszott többé egyéb nyoma a kintornás életnek, mint az, hogy az arcza nagyon be volt esve, szinte lerítt róla a sok éhezés. Kapott is jó ozsonnát és így minden jó lett volna már, ha nem kell vala a legnehezebbre készülnie: arra, hogy holnap vagy holnap után atyja elé álljon. Milyen viszontlátás lesz az!

Alig pár hete, hogy távozott hazulról. Milyen nagy ígéretekkel indult utra! Milyen bizonyos volt benne, hogy majd az iskolai esztendő végén dicsőséggel tér haza és megkapja azt a szép paripát, aztán büszkén fog lovagolni keresztül-kasul a határban. No, azt a lovacskát ugyan elverklizte!

Ő maga is, de Flóra és Etuska is úgy számítottak, hogy apától másnap vagy harmadnap jön majd levél, hogy mi történjék Ernővel, ha ugyan maga apa el nem jön. De még alig hogy Ernő a fűrösztés, öltöztetés után ozsonázott, már jött az igazgatónő egy távirattal, melyet Ernő mamája küldött válaszul az értesítésre és mely így szólt:

»Férjem éppen ma utazott Mánoky urral Budapestre Viktorhoz, aki a köz-kórházban fekszik. Ott biztosan megtalálhatni őket; de különben is mindenképp ellátogat a leányokhoz. Addig kérem Ernőt ott tartani!« (Vége következik.)

KIS TENGERÉSZ.

ORRMÁNYKA SZÜLETÉS NAPJA
— Tréfás állat-történet, három képpel. —

Karjaimba mászik,
S a gőz-sajka kész!
Vigan hajókázik
Gazsi tengerész.

Zakatol — a lábam:
A hajó-kerék;
Verdesi a szőnyeg
Hullám-mezejét.
Utunkban szék, asztal:
Zátony, szikla, vész...
Nem törődik azzal
Gazsi tengerész!

Kezében a kormány —
A fülem hegye;
Hol jobbra, hol balra
Jár a kereke;
Rajta nagyokat ránt
Jó Gazsi vitéz.
»Kiméld azt a kormányt,
Édes tengerész!«

Megküzdünk az árral,
Minden újra jó!
Előttünk a pamlag,
Hopp! ... Ül a hajó!
Kikötőbe értünk,
Nincs már semmi vész;
Éljen a vezérünk,
Gazsi tengerész!

ORRMÁNYKA SZÜLETÉS NAPJA.

— Tréfás állat-történet, három képpel. —

— APJUK, mondok valamit, szolt Elefántné asszonyság, mikor a többiek után ő is lefekvésre készült és épp föl-tette a házi fejkötőjét.

Elefánt ur azonban már javában aludt és nem felelt.

— Hallod-e, apjuk? kérdé Elefántné asszonyság még hangosabban.

De bizony csak nem hallotta. Elefántné asszonyom nem tehetett egyebet, mint hogy nagyot ütött az orrmányával Elefánt apjuknak a fejére. Már erre mégis fölébredt egy kicsit.

— Mi az már no? dörmögte álmosan.

— Hát elfelejtetted, hogy holnap van a mi drága egyetlen fiunknak, Orrmánykának a születése napja?

— Az ám! Már három éves a kölyök. No, veszek neki nagy darab mézeskalácsot. De most már aludjunk!

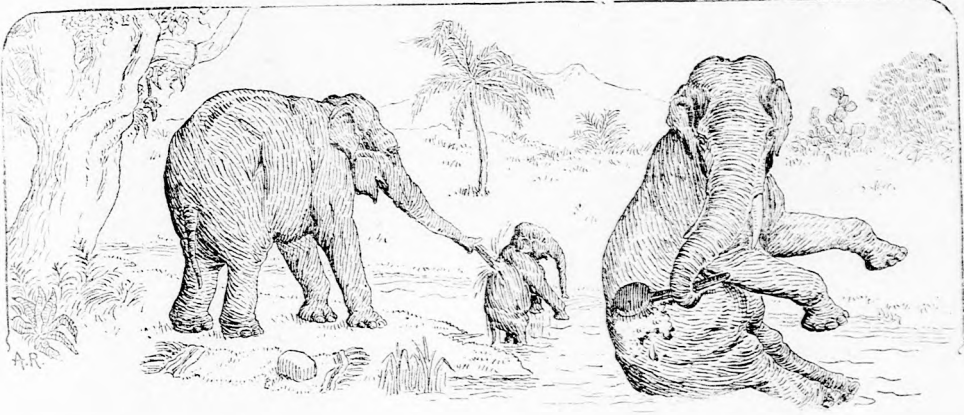
— Persze, aludjunk! Te lusta vén apjuk! Hát azt hiszed, hogy ilyen előkelő uri familia, mint a miénk, ilyen nevezetes napot elüthet holmi kis mézeskalácssal? Az egész környék azt várja, hogy nagy mulatságot adjunk jeles drága magzatunk tiszteletére, és te annyit sem gondolsz vele, mint akármelyik közönséges vizi-ló!

— Jól van, hát adunk mulatságot. Sok pénzbe fog ugyan kerülni, de Isten neki! Csak engedjetekek békén aludnom!

— De nem addig van az! Mi vagyunk minden négylábuak közt a leghatalmasabb uri nemzetség, tehát uri módon kell hozzá fogunk. Meghívót kell kiadnunk és a postás, a gyors lábu nyul, mindjárt reggel induljon utra, hogy meghívja a környék minden négylábuját és szárnyasát a mulatságra.

— Nagyon jó lesz, csak induljon. De most még csak este van, tehát engedjetekek aludnom.

Mivel hogy csakugyan még csak este

... MEGMOSDATTA ALAPOSAN. (Lásd a 278. lapon.)

volt és nem lehetett éjnek idején fölvernü a jó ismerősöket, hát Elefántné aszszonyság is lefeküdt és szépen elaludt.

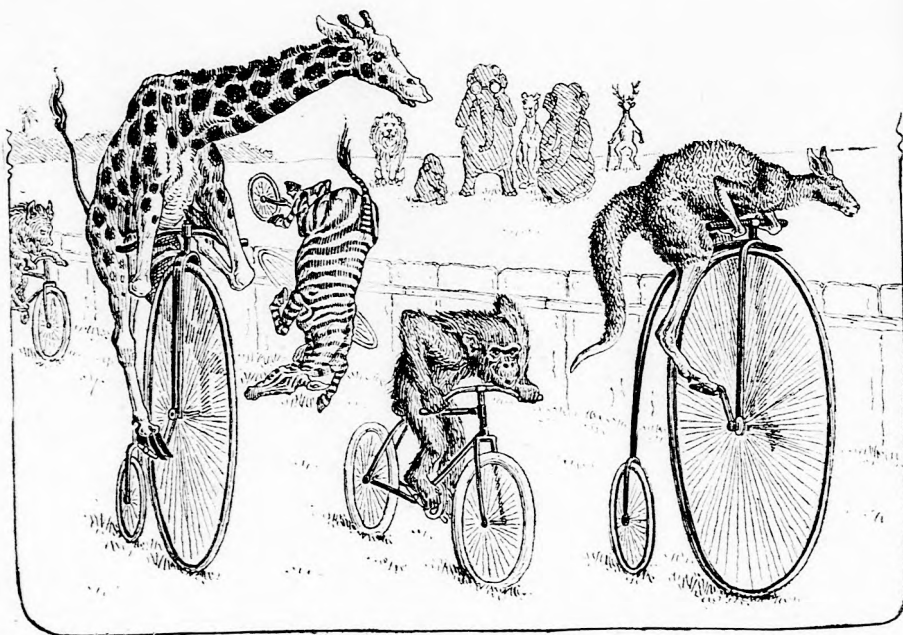
Más nap reggel azonban korán talpon voltak és legelőször is előparancsolták a gyorsfutár nyulat, hogy induljon vendég-hívásra. Kicsit-nagyot, szegényt-gazdagot hívjon meg, mert ugy illik, hogy mindnyájan gratuláljanak Orrmánykának ezen a nevezetes napon. Tudnia kell a hetedik határig minden szárnyas

és lábas jószágnak, hogy egy esztendő óta mekkorát nőtt, szépült és erősödött a jeles Orrmányka, aki idővel ura lesz ennek az egész környéknek, akivel még az oroszlán sem fog merni kikötni.

Maga Orrmányka roppantul örült a nagy ünnepségnak, mert ámbátor még csak három esztendő volt, már érezte a saját fontos személyisége súlyát, ami testvérek közt is meg volt jó tiz mázsa. Örömeben ez egyszer még annak sem

szegült ellene, hogy megmosdassák. Mert azt maga is belátta, hogy ilyen ünnepnapon parádéba kell magát csapnia. Az egész familia elment a családi fürdőbe és mialatt Elefánt papa szép fényesre szappanozta és kefélte a bőrét, Orrmánykát Elefántné mama mosdatta meg alaposan. (Lásd a képet a 277. lapon.)

ami, őszintén szólva, már bizony nagyon ráfért, mert már vagy három hét óta nem látott szappant és törülközőt. Dél után alig hogy elmúlt az ebéd utáni pihenés ideje, már gyülekeztek a vendégek. Nem maradt el egy sem, mert hát szeretnek oda menni, ahol vigaság és mulatság van. Meg akik külön-

IPARKODOTT MIND A HÁNY. (Lásd a 279. lapon.)

ben ellenségek voltak is, most nyájas képet mutattak egymásnak, mert az meg úgy illik, hogy aki valahol vendégül van, udvarias legyen a házi gazda többi vendégeihez.

Mikor már mindnyájan elmondták a köszöntőt, egy kis tanácskozást kezdtek, hogy mit csináljanak addig is, míg a nagy oszonnára rákerül a sor. Miha-

mar megegyeztek, hogy addig nagy társas játékok, versenyek legyenek.

Ennyiben megegyeztek, de már abban nem tudtak egyetértésre jutni, hogy mi legyen a verseny? Elefánt apó gyönyörű serleget tűzött ki jutalomkép, de hát ez csak egy versenyre szólt, idő pedig volt többre is. A majmok azt ajánlották, hogy rendezzenek verseny-mászást, de a

bizony na-
három hét
törülközöt.
z ebéd utáni
tek a ven-
sem, mert
ahol vigas-
akik külön-

kenguruk a mellett erősködtek, hogy
többet ér a verseny-ugrás, míg a va-
kondok azt bizonyitgatták, hogy nincs
érdekesebb, mint azt mutatni meg, ki
tud gyorsabban lyukat kaparni a földbe.

Már-már össze pöröltek volna, de a
róka idején közbe lépett és így szólt:

— Hölgyeim és uraim! Egyezzenek
meg, és ha nem tudnak megegyezni,
hallgassák meg az én tanácsomat.

— Halljuk! Halljuk! De aztán ne
mondj ám afféle furfangosságot, amiből
csak magadnak volna hasznod.

— Ne féljenek, hiszen én teljesen
pártatlan és igazságos tanácsadó vagyok.
Mert azt csak belátják, hogy én nem
tudok sem fára mászni, mint a majom;
sem ugrani, mint a kenguru; sem földet
turni, mint a vakondok. Tehát egyik-
nek se vagyok verseny-társa. Épp azért
azt tanácsolom, hogy csak olyan játékot
válasszunk versenyre, a melyben egyik-
nek sincs előnye a másik fölött. És ne-
hogy gyanuba keveredjem, hát előre
kijelentem, hogy én nem is fogok verse-
nyezni.

... A RÓKA ... ELŐRE JUTOTT. (Lásd a 280. lapon.)

— Így már jól van! Ez a róka mégis
nagyon kedves legény. Halljuk tehát a
jó tanácsot, mit tegyünk.

— Hát először is rendezzünk kerék-
pár-versenyt.

— Nagyon jó lesz! Pompás lesz!
Eljen a róka!

Mindjárt előhozták a kerékpárokat és
Orrmányka maga is szeretett volna be-
állani versenyzőnek; de Elefántné mama
büszkén mondtá:

— Neked nem szabad. Te vagy az

ünnep hőse, a te tiszteletedre fognak
versenyezni, hogy téged mulattassanak.
Mi csak nézni fogjuk.

Volt is mit nézni, mert a vetélkedés
gyönyörű volt, kivált mikor Elefánt apó
erre is tüzött ki jutalmat, még pedig
azt, hogy a győztes dupla ozsonnát kap.
Iparkodott is mind a hány, (Lásd a képet
a 278. lapon) hogy első legyen. Volt fel-
fordulás, össze ütközés, nevetés, kiabálás.
és az lett a vége, hogy az ügyes majom
nyerte meg a dupla ozsonnát.

Nagyon meg voltak elégedve a mulatsággal és kérték a rókát, tanácsoljon valami újat. Azt tanácsolta, hogy most

már birkózzanak és a győztes kapja meg a legyőzött ozsonnájának a felét. Ez is tetszett és jó darabig birkóztak, viaskodtak, szinte bele fáradtak. A furfangos róka koma pedig éppen ezt akarta. Mert Elefánt apó aztán így szólt:

— Ez mind nagyon szép volt, igen jól mulattunk. De most már mi legyen a főverseny, a melyben a győztes ezt a gyönyörű serleget kapja?

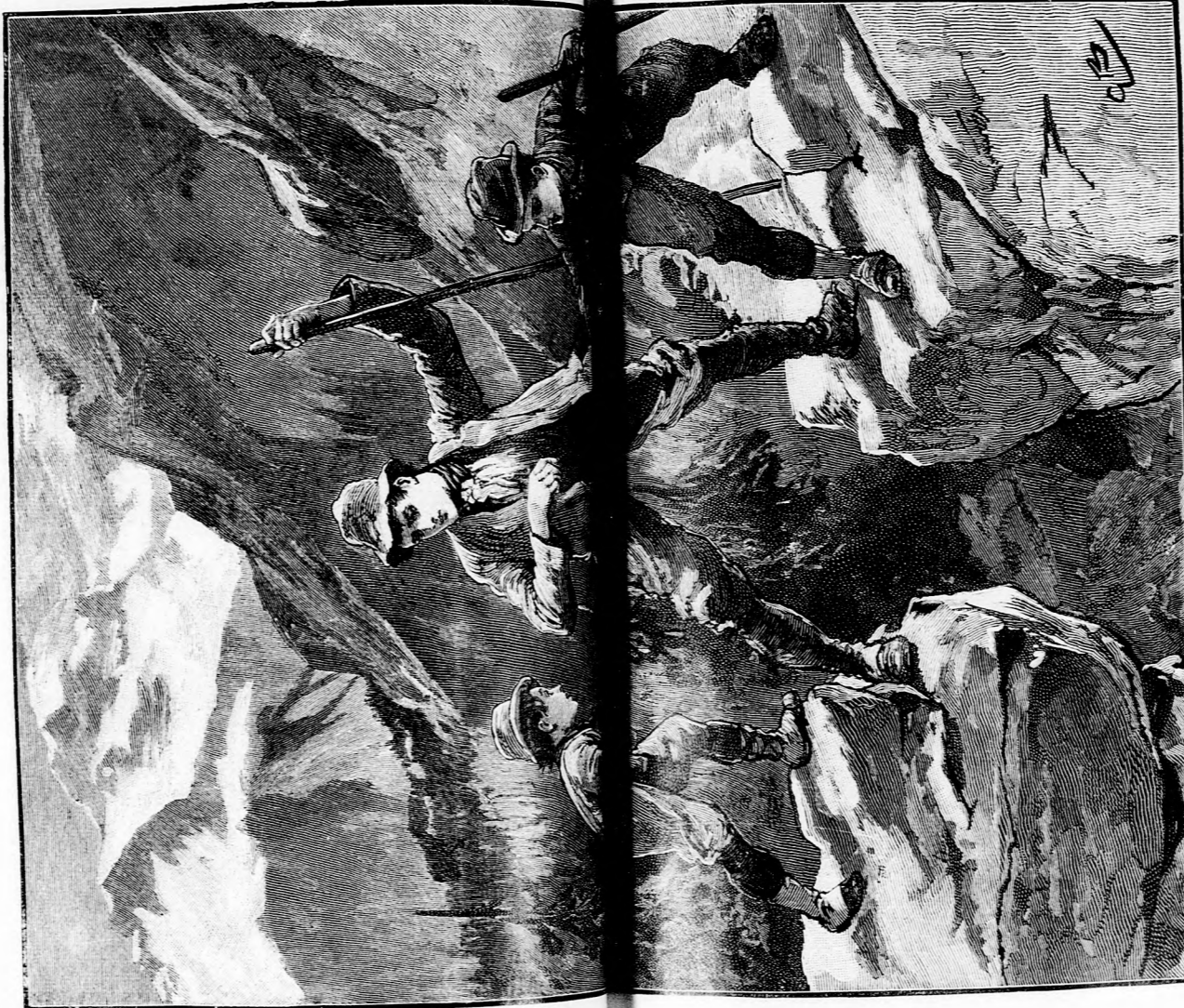
— Arra is tudnék valamit, szólt a róka. Rendezzünk zsák-futást. Ebben mindenki egyforma. Hiába van valakinek gyors lába! Ha bekötik a zsákba, nem használ gyorsasága. Csak az nyer, aki ügyes.

— Nagyon jó lesz. De már ebben te is végy részt, kedves róka barátom. Nagyon szép tőled, hogy eddig csak mint rendező szerepeltél; de örömünkre szolgálna, ha te is pályáznál a szép jutalomért.

— Ugy van! A derék róka is fusson versenyt; kiálták mind.

— Ha éppen oly nagyon kívánjátok, hát nem bánom, mondá a róka. Én az

effélékben nagyon ügyetlen vagyok ugyan; de hát a társaság kedvéért megteszem. Elő hozták a zsákokat és a verseny-

zók bele búttak. A róka sokáig nézte, forgatta, szaglálta a maga zsákját és végre ő is ráhuzta a lábaira. A bölc-

bagoly volt a bíró s a pálya végén letették a drága serleget. Aki elsőnek érkezik oda, az veszi el.

terség. Hiába volt a struczmadárnak az ő hosszú lába, csak annál nagyobbakat bukdácsolt. Az oroszlán is elvágódott

egy párszor, de maga is nevetett, föltápáskodott és tovább futott. Csak a furfangos róka nem esett el egyszer sem és mihamar előre jutott. (Lásd a 279. lapon.) Olyan sebesen haladt, hogy valóságos csoda volt. O maga pedig nevetett.

— Ti együgyűek! Ha mind együtt vagytok is, mégis kifogok rajtatok.

Mert a ravasz kópé, mikor indulás előtt látszólag csak kíváncsiságból forgatta, szaglálta a zsákot, észrevétlenül két nagy lyukat harapott ki rajta. A lyukakon azután kidugta a lábait és így csak olyan jól tudott futni, mintha nem is lett volna zsákba öltöztetve. A többiek még messze hátul bukdácsoltak, mikor ő már eljutott a célhoz és elkaparította a jutalmat.

Éljeneztek a nézők s a róka, levetve magáról a zsákot, büszkén sétált vissza mint győztes.

Ámde a bölc bagoly nem hiába volt olyan nagyon bölc. Sehogyssem tetszett neki az ilyen nagyon is fényes győzelem. Sugott valamit a ma-

Megindultak a versenyzők s lett nagy mulatságuk a nézőknek. Mert zsákba dugott lábbal futni nagyon fura mes-

jonnak, ez pedig elő hozta a zsákot, melyet a róka eldobott. Meglátták a lyukat, kitaláltak mindent.

— Ejnye ravasz kópéja, hát csalni akartál? No, már ezért meglakolsz. Aki ilyen fényes uri társaságot megsért, annak halál a jutalma.

Megszéppent róka koma. Hát az igazi bölcseséggel szemben mégsem elég a furfang! Gyorsan eldobta a serleget és elfutott, meg sem állt hazáig. Hagyták futni s hozzá ültek a lakomához. A drága serleg megmaradt Elefánt apónak és ittak belőle Ormányka egészségére. De mikor a szarkára került a sor, ez felröppent a serleggel és nem is hozta többé soha vissza.

És azóta az Elefánt familia nem iszik többé serlegből, csak a maga orrmányával. Ha nem hiszitek, nézzétek meg.

KOCZKA-REJTVÉNY.

Zs	N	N	U
D	Zs	R	U
D	E	Ö	Ö
A	Á	E	É

Ezek a betűk úgy helyezendők el, hogy balról jobbra és felülről lefelé a következő szavakat adják: 1-ső adja egy arabs város nevét; a 2-ik egy férfi-nevet; a 3-ik egy bibliai férfi nevét, s a 4-ik az emberiség mindkét nemét jelző két egytagu szót.

FEL A TETŐRE!

(Képpel a 280—281. lapokon.)

FERI, itt a mély hasadék!
A hegymászó vigyázva lép; —
Vigyázva, de biztosan —
Óvatos és nem rohan.

*Im, én biztosan átléptem,
A karodat nyujtsad nékem;
S amint átszökken Gyula.
Te utána, kis mulya!*

*Hopp!... a szökés jól sikerült:
Lám, Gyula is általkerült.
S most bátran a csucsra fel!...
A hegymászók napja kel.*

*Hej ti fiúk, mind előre!
Fény lövel a hegytetőre;
S még egy óra vagy kettő,
Alattunk a hegytető.*

*Ó, mily csoda, mily ragyogvány!
Milyen elragadó látvány!
Merre a szem el-kilát —
Alattunk a nagy világ!*

*Ó, hogy ide fölérhettünk!...
Csak a kék ég van felettünk;
Odalent és idefent
Dicsérjük a nagy Istent!*

„GYUJTÓT VEGYENEK!”

(Képpel a ezimlapon.)

Csirös már a levegő,
Az aszfált hideg:
Gyujtóimmal fel s alá
Egyre sietek:

Rongyos a ruhácskám is.
Jó anyám beteg —
Ó, nagyságos uraim,
Gyujtót vegyenek:

Egy krajczár egy skatulya,
Minden szála fog;
Egy dörzsenés, s a szilánk
Mindjárt fellobog.

Egykrajczárkanem nagy ár...
Tessék!... Szaladok!...
Forint?... Vissza ennyibül
Én nem adhatok.

Kedves nagyságos uram!...
Már nem látom őt...
Ó, megismertem legott
A nagy jóltevőt.

Árvák Istene, te jársz
Utaim előtt...
A mi segedelmünkre
Te küldötted őt.

TIZ MESE.

— Poprádi bácsi meséiből. —

9. Melyik lesz a király?

GEN régen, réges régen volt egyszer valahol és valamikor egy király, aki szép és nagy ország fölött uralkodott. De nem volt boldog és elégedett sem a király, sem az ország, csupa rossz kedv és szomorúság uralkodott mindenfelé.

Pedig jó ember volt a király, szeretne volna ha népe boldog és elégedett lett volna. Engedte is, hogy tegyen kiki amit akar, csak neki ne alkalmatlankodjanak a sok bajukkal és panaszukkal, mikor neki magának is elég a szomorúsága a szép királyasszony és a gyönyörű királyfi miatt, akik időnek előtte meghaltak.

Akarta nem akarta, mégis csak érkezett mindig a sok panasz, hangzott a jajgatás, hogy már szinte bele őszült és szörnyű módon megunta. Már jobb szeretne volna másnak adni át a koronáját, mikor ő maga nem tudja boldogságát találni benne.

Egy napon, mikor ismét körülte voltak tanácsosai és jelentették, mennyi baj, inség, szomorúság van az országban, a király kedvetlenül biccentett a fejével és így szólt:

— Baj, baj, örökké csupa baj! Nem érdemes azért lenni királynak, hogy egyebet se halljon az ember. Én már ezt nem győzöm sokáig. Átadnám a koronát fiamnak, ha meg nem halt volna. De hát keresek helyette más örökösöt. Közületek, kedves hű tanácsosaim, háromnak van fia, mind a három derék vitéz ifju. Ezekből az egyik lesz az örökösöm.

A három nagy ur szerfölött megörült és feszülten leste, melyiknek a fiát választja a király. Ez azonban így szolt tovább:

— Melyik legérdemesebb a trónra, azt nem tudhatjuk, ki kell őket próbálnunk. Adjatok mindegyiknek bőven pénzt és jó tanácsot, aztán menjenek világgá. Menjen mindegyik, a merre akar, tegyen amit akar. Őt esztendő multán térjenek haza. Aki ez idő alatt legjobban bizonyította be jóra valóságát, annak adom át a koronát.

Büszkén és reménykedve ment haza a király három tanácsosa. Mindegyik bizott benne, hogy az ő fiából lesz király. Adott is mindegyik a maga fiának bőven kincseket és jó tanácsokat. A három ifju pedig már másnap reggel neki indult a világnak szerencsét próbálni.

Jó barátok voltak és a városból együtt indultak ki. Eddig otthon fényben és pompában gondtalanul éltek; nem is igen tudták, milyen oda künn az ország. Amint most szét nézegettek, bizony nem sok szépet és jót láttak. A falvak, városok csupa düledező ház; szegényes, rongyos, éhes nép lakja mindenfelé; a mezőkön alig itt-ott terem valami; dudva és gaz verte föl a földet.

Megszólal az egyik:

— No, ha én leszek király, majd más-kép lesz ez. Majd érezni fogják a hatalmamot ezek a tudatlan emberek. Még a kősziklából is bő vetést fogok kicsikarni s gazdag és hatalmas király leszek, akinek hetedhét országban irigyelni fogják a szerencsáját.

— Az ugyan fáradságos lenne, mondá a második nevetve. Minek vesződni és bajoskodni? Ha király leszek, módomban lesz, hogy vigan és kellemesen éljek. Törődjék kiki a maga bajával. Az a boldog ember, aki vigan éli napjait.

Szól erre a harmadik:

— Már én azt nem tudnám nyugodtan elnézni, hogy mások szenvedjenek ha segíthetek rajtuk. Ha én leszek király, abban fogom a boldogságomat keresni, hogy enyhítsek a nyomoron és szenvedésen, és virágzóvá tegyem ezt a szegény, kopár országot!

Társai gúnyosan nevettek:

— No hiszen, akkor érdemes is volna királynak lenni! Győznéd is kisegíteni a bajból ezt a sok együgyű, élhetetlen embert.

— Ha mind nem is, de annyit a menyit. Nézzétek, ott egy szegény elcsigázott ló vontat egy megrakott szekeret. Alig bírja a szegény pára. Nézzünk utána, hátha segíthetnénk ott valamivel?

— Majd bizony, még ilyen hiába valóssággal töltjük az időt! Ha kedved van itt az uton holmi koldus-szekerekkel vesződni, hát tessék. Mi kissé különb szerencsét próbálunk.

Ott hagyták és odább mentek.

A jószívü ifju nem ment utánok, hanem sietett a szekerekhez, hogy lássa, mi ott a baj. Egy szegény család volt ott együtt, az apa gyalog ballagott és ösztökélte sovány, kiéhezett lovát, míg a felesége és a gyermekek a szekeren ültek, mely azonfölül tele volt rakva mindenféle szegényes holmival.

— Mi járatban vagytok, hová vándoroltok? kérdé az ifju.

— Hogy hová, azt még magunk sem tudjuk, felelt a gazda szomoruan. Világgá indultunk, mert itt a faluban, ahol eddig nyomorogtunk, már meg nem élhetünk. Düledező házikónk már majd a fejünkre szakadt; éhezünk és nincs reményünk jobb sorsra. Hát fölszedelőzködtünk, hogy máshol talán jobb világot találunk.

— De hisz' ez a szegény ló már majd kidől!

— Az ám, az ám, magam is félek. És ha kidől, itt kell hagynunk még ezt a kevés holminkat is, és koldusmódra vándorolnunk világgá.

— Már azt mégse tegyétek, kedves barátom. Forduljatok vissza, igazítsátok össze házacskátokat és dolgozzatok szorgalmasan, Istenbe vetett hittel. És addig is, amíg munkátok gyümölcsét látnátok, ime: egy kis segítség; használjátok fel jól.

Elő vette erszényét és bőséges ajándékot adott a szegény embernek. Ez könyes szemekkel kezdett hálálkodni; de az ifju gyorsan sarkantyúba kapta tártosát és csakhamar eltűnt.

Az idő mult, letelt egy esztendő, aztán a második, harmadik és a többi is.

A király pedig otthon már türelmetlenül várta, hogy az ifjak vissza térjenek.

Mikor az ötödik esztendő is vége felé járt, a király tudni óhajtotta jó előre, mit miveltek az ifjak, hogy ne csak az ő saját beszédjök után ítéljen. Kiküldte tehát legbölcsebb, legbizalmasabb emberét, hogy áruhában keresse fel őket és egyuttal idézze emlékezetökbe, hogy most már jelentkezniök kell. Nem sok idő multán a küldött vissza tért.

— Rátaláltam mind a háromra, feleséges királyom. Legelőször a legidősebbekre találtam rá. Ez hatalmas várkastélyban él és büszkén uralkodik roppant birtokán. Rettegnek tőle messze környéken. Kemény és komor gögös ur, pihe-nést nem enged embereinek, mint rabszolgákat üzi-hajtja őket nehéz munkára s kincset zsarol ki még a kőből is. A szomszédai pedig futnak tőle s inkább átengedik neki váraikat, jószágaikat, csak hogy életököt megmenthessék. Szomoruan vándoroltam innen odább, mert ha az lenne a királyunk, sanyaru rabság várna az egész országra.

A másodikra hamar rátaláltam. Azt is messze földön ismerik. Szeretik is, sajnálják is. Fényes kastélyban él, ahol egész esztendőn át szól a zene, foly a dímom-dánom, lakodalom. Jó pajtása volt az egész fiatalság kilencz vármegyében még nem is oly régen. De most egy kis hiba van, mert elpredálta mindenét, már nem telik muzsikára, lakomára, a mulató pajtások elmaradtak s ő maga már csak azt lesi, hogy király lehessen és kincshez jusson, hogy tovább vigadhasson. Innen is szomorúan távoztam.

tam, mert ha ez lesz a király, eladja még a koronáját is, hogy lakomát csap-hasson.

— Nem lesz király egyik sem! szólt hevesen a király. Sem kegyetlen zsarnokot, sem oktalan pazarlót nem ültetek magam helyett a trónra. De hát a harmadik?

— Azt kissé nehezebb volt megtalálnom. De végre ráakadtam egy félre eső csöndes, kedves völgyben. Már ott aztán mindenki ismerte s mihely nevét említettem, örömtől ragyogott az emberek arca. Mindenki tudott valamit beszélni a nemes, okos, vidám fiatal urról, aki mindenkivel művelt már valami jót, tettel és tanáccsal. Nagyon megörültem és siettem szép, tágas de egyszerű háza felé. Utközben egy deli férfival találkoztam, ki boldog, derült arccal sietett éppen oda, ahova én. Tőle is tudakozódtam ismeri-e a csoda-embert, aki mindenkit boldoggá tesz, vagy éppen talán őt is boldoggá tette?

— Már azt nem tagadhatom, csakugyan magamat is boldoggá tett, felelé mosolyogva.

Amint a házhoz közeledtünk, mindenfelől nyájasan siettek az emberek társam felé, alig győzött mindenkivel kezet fogni, szót váltani. Könnyű volt kitalálnom, hogy éppen ő az, akit keresek. Mikor az udvarra értünk, cselédsége tisztelettel és szeretettel sereglett köréje, hogy kívánságát lesse; a házból szép ifju hitvese és két gyönyörű kis gyermeke sietett eléje, beléje kapaszkodtak, alig tudott szabadulni ölelésükből. S mosolyogva szólt hozzám:

— Lásd, ugy-e boldoggá tettem magamat is? Mert én vagyok, akiről kérdezősködtél.

— Örömmel látom. De boldogságodban el ne felejtse, hogy az ötödik esztendő immár végére jár és nem sokára király lehetsz.

— Oh, olyan királyságra, amelyenért próba-időre indultam, már nem is gondolok. Itt ebben a kis völgyecskeben király vagyok én már ugyis, csak hogy persze nincs hozzá se koronám, se hadseregem. De erre nincs is szükségem, mert én olyan király vagyok, akinek nem szolgálnak, hanem aki magam szolgálok hiveimnek. Én vagyok minden bajban a segítők és tanács-adók. Én magam talán élhetnék nagyobb fényben, de boldogabb nem volnék, mint most vagyok, mikor tudom, hogy vannak, akiket én teszek boldoggá.

Nagyot nézett és elgondolkozott a király. Aztán parancsot adott, hogy nyergeljék fel lovát, ő maga akarja látni ezt a büszke, boldog embert. Majd ő elhozta.

Elment. És vissza tért, de csak egyedül.

Hogyan? A te királyi parancsodnak sem engedelmeskedett a vakmerő? kérdeék a tanácsosok.

— Nem hívtam, felelé a király. Csak körül néztem ott egy kissé. És most már nincs is rá szükség. Már megtanultam a titkot, melyre szükségem volt. Nem azt mondom többé, hogy mert magam nem vagyok boldog, másokat sem tehetek boldoggá; hanem azt, hogy boldoggá fogok tenni másokat s akkor boldog leszek magam is.

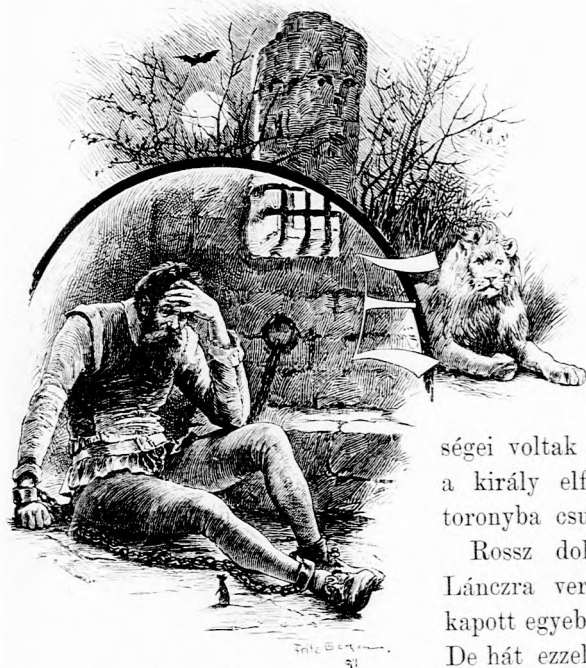

kis vendég
bámult az
morzsácsk
óriáshoz.

—
Har
—
A j
maga elé.

—
jó kedvem
valamivel

Az
—
lánhoz és
mert akk
Az
De mert
neki, elsz

10. A denevér meseje.

GYSZER valamikor volt valahol egy rettentő erejű, de nagyon jó szívű óriás. Nem bántott soha senkit, csak a gonoszokat szedte ránczba. De ezek épp azért ellen-ségei voltak s addig rágalmazták, míg végre a király elfogatta, bilincsbe verette és sötét toronyba csukatta.

Rossz dolga volt itt a szegény óriásnak. Lánczra verve köllött ott kuporognia s nem kapott egyebet, mint száraz kenyeret és vizet. De hát ezzel is beérte, sőt még juttatott egy

kis vendégnek is. Ez a vendég pedig egy kicsike egérke volt. Eleinte félénken bámult az óriásra, de mikor látta, hogy ez nem bántja, inkább naponként jó morzsácskát szór neki: hát lassankint egészen neki bátorodott és oda ment az óriáshoz. Másnap már fölmászott a lábára és vígan mondá:

— No lám, már nem vagyok olyan kicsiny!

Harmadnap már a vállára kapaszkodott fel.

— Ime, most már kicsi hiján akkora vagyok, mint te, a híres óriás.

A jószívű óriás elmosolyodott kissé, de aztán megint csak busan bámult maga elé. S egy napon az egérke így szólt:

— Jaj te szegény óriás, miért vagy olyan szomorú? Lám, nekem olyan jó kedvem van! Ugy szeretném, ha te is vig volnál. Nem segíthetnék rajtad valamivel?

Az óriás elgondolkozott, aztán így szólt:

— De igen. Te ki tudsz innen bujni. Ha elmennél a nagy erdőre az orosz-lánhoz és hoznál nekem három szálat a sörényéből, akkor kiszabadulnék innen, mert akkor minden zár fölnyílnék előttem.

Az egérke megkökkent. A hatalmas oroszlánhoz menjen ilyen kéréssel! De mert a szegény óriás olyan szomorú volt és mert annyi jó morzsácskát adott neki, elszánta magát.

— Jól van, megpróbálok.

Beosont az egérlyukba, mely a fal alatt kivezetett a szabadba. Ott találkozott a medvével.

— Kedves medve bácsi, te bizonyosan ismered a hatalmas oroszánt, tudod hol lakik. Kérlek, vezess el hozzá.

— Mi dolgod vele?

Az egérke elmondta, de ekkor a medve így szólt:

— Már oda csak menj magad ilyen kívánsággal. Semmi kedvem, hogy megkóstoljam az oroszán karmait és fogait.

Odább ment az egérke. Találkozott a rókával, ennek is elmondta a kérelmét. A ravasz róka pedig nevetett s úgy vélte, hogy nagyon mulatságos lesz azt látni, mikor a felbőszült oroszán agyoncsapja a vakmerő egérkét. Elvezette tehát az oroszánhoz, de ott aztán maga elbujt egy bokor mögé. A zajra fölébredt az oroszán és haragosan mordult az előtte állt egérkére:

— Mit akarsz?

Az egérke, bár remegve, elmondta, hogy a jószívű óriás kiszabadítása végett szüksége volna három szála az oroszán sörényéből.

Az oroszán egy csapással agyon lapithatta volna a vakmerő egérkét, de sokkal nemesebb volt, hogysem ezt tette volna. De ingyen nem adta a sörényszálakat, hanem így szólt:

— Ha olyan jó barátod az óriás, áldoznod kell érte. Megkapod a három szálat, de cserében ide kell adnod a bajuszodat és a farkinczádat.

Ijedten el akart futni az egérke, de aztán eszébe jutott, hogy a jószívű óriás

hányszor osztotta meg vele a kenyérét. S vitézőül szólt:

— Jól van, áll az alku. Add ide a három szálat és harapd le a bajuszomat és farkinczámat.

Megtörtént, s az egérke sietve ment vissza a megszerzett kincscsel az óriáshoz. A sötét börtönben az óriás nem is vette észre, milyen változás történt az ő kis barátján. Nem is ügyelt nagyon reá, annyira megörült az oroszán sörényéből való száalnak. Megérintette velök a bilincsét, s ezek rögtön lepattantak. Aztán megnyílt az ajtó és az óriás kiszabadult, boldogan ment odább.

De annál szomorubban maradt ott az egérke.

— Jaj, milyen világ-csufja lettem! Nevetni fog rajtam minden egér atyámfia, hogy se bajuszom, se farkinczám. Akárhova menekülök a földön, csufolni fog minden négylábu állat.

— Akkor hát ne élj köztük a földön, szólalt meg egy jó tündérke. Láttam, tudom, mit tettél s megjutalmazlak. Ime, hoztam neked egy pár szárnyat. Most már te leszel különb, mint a többi négylábu, mert azokból egyik sem tud röpdülni, te pedig mint madár fogsz röpdüdni a levegőben.

Az egérke felöltötte a szárnyakat és megpróbálta. Csakugyan tudott röpdülni. Kiröppent az ablakon s azóta ő és minden ivadéka fönn él a magasban. Mert denevér lett belőle, akit minden egér irigyel, mikor menekülni szeretne a veszedelmes macska elől.

Megfejtések, megfejtők és Forgó bácsi postája a következő számra marad.